

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 29 Психологія менеджменту та управління
(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)

овітньо-професійна програма Психологія
(назва спеціалізації)

освітній ступінь бакалавр
(бакалавр/магістр)

інститут, факультет, Психолого-природничий
(назва інституту, факультету,)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни *ВК29 «Психологія менеджменту та управління»* для здобувачів освітнього ступеня *бакалавр* галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки* спеціальності *053 Психологія* за освітньо-професійною програмою *Психологія*.

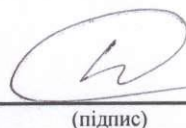
Мова навчання: українська

Розробник: **Березюк Т.П., старший викладач**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології *

Протокол від « 27 » серпня 2019 року № 7

Завідувач кафедри
вікової та педагогічної психології

(проф. Павелків Р.В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету за спеціальністю 053 Психологія

Протокол від « 17 » вересня 2019 року № 6

Голова навчально-методичної комісії

(Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

© Березюк Т.П., 2019

© РДГУ, 2019

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 29 «ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА УПРАВЛІННЯ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «Психологія»

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Інститут психології та педагогіки, психолого-природничий

(назва інституту, факультету,)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма «Психологія менеджменту та управління» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія / освітньою програмою «Психологія»

Мова навчання: українська

Розробники: старший викладач кафедри вікової та педагогічної психології
Березюк Тетяна Петрівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології

Протокол від «27» серпня 2019 року № 7

Завідувач кафедри вікової та педагогічної психології

_____ (проф. Павелків Р. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено методичною комісією психолого-природничого факультету
Протокол від «17» вересня 2019 року № 6

Голова методичної комісії психолого-природничого факультету

_____ (доц. Павелків В. Р.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Т. П. Березюк, 2019 рік
© РДГУ, 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>05 – Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Вибірковий компонент	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>053 Психологія</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>реферат</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		14 год.	6 год.
		Самостійна робота	
72 год.	98 год.		
Вид контролю:			
залік	залік		
Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше)			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія менеджменту та управління» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

- знання та розуміння предметної області навчальної дисципліни та розуміння психології професійно-управлінської діяльності;
- здатність визначення чіткої мети та завдань навчальної дисципліни в процесі вивчення психологічних принципів управлінських відносин та психологічні закономірностей управлінського процесу та соціально-психологічних механізмів/методів управлінського впливу;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними підходами, що використовуються у системі знань психології менеджменту та управління;
- здатність приймати обґрунтовані рішення у процесі управлінських відносин;
- здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;
- вміння працювати в команді, вдосконалюючи навички міжособистісної взаємодії на основі використання психологічних механізмів, закономірностей, прийомів;

- здатність самостійно збирати, критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- вміння виокремлювати основні поняття психології менеджменту та управління як спеціальної галузі психологічної науки;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, застосовуючи методи вивчення соціально-психологічних досліджень в управлінні соціально-економічними інституціями.

Завдання курсу:

- засвоєння змісту та завдань теоретичних підходів, експериментально-прикладних досліджень в галузі психології менеджменту та управління;
- розуміння змісту основних психологічних закономірностей управлінської діяльності, лідерства та керівництва;
- оволодіння методами психодіагностики в роботі з персоналом організації;
- засвоєння навичок психологічного аналізу роботи та робочого середовища;
- діагностика поведінки працівників в організації;
- аналіз організаційної структури організації та її психологічного змісту;
- вивчення основних методів саморегуляції в роботі керівників;
- оволодіння технологією формування організаційної культури;
- опанування навичками постановки і вирішення дослідницьких завдань в галузі психології менеджменту та управління.

3. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Психологія менеджменту та управління» передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання відповідно до розробленої освітньо-професійної програми «Психологія»:

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
5. Здатність бути критичним і самокритичним.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

8. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології менеджменту та управління

Тема 1. Психологія менеджменту та управління як основний напрям науково-прикладної та практичної психології

Об'єкт і предмет навчальної дисципліни як науки. Історія розвитку шкіл управління. Методологія психології управління та менеджменту. Міждисциплінарні зв'язки психології менеджменту та управління. Сучасний стан та перспективи розвитку психології менеджменту та управління

Тема 2. Психологічні вимоги до менеджера

Психологічні особливості діяльності керівника. Прагнення до лідерства, здатність до керівництва. Розбіжності між лідером і керівником. Вольові якості, готовність до ризику. Стили й концепції лідерства. Прагнення до успіху, честолюбство, домінування і самодостатність особистості

Тема 3. Психологія управлінської діяльності: стилі управління (керівництва)

Типологія стилів керівництва. Індивідуальні стилі керівництва. Типи керівників у практиці вітчизняних ділових стосунків. Якості і риси керівника, що досягає успіху. Причини неуспішного керівництва

Тема 4 Психологічні аспекти групової динаміки як основи формування колективу організації

Згуртованість колективу: сутність, стадії. Психологічна сумісність працівників (менеджерів) організації. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкту управління. Фактори впливу на ефективність управління груповим колективом

Змістовний модуль 2. Організаційно-психологічні процеси управлінської діяльності

Тема 5. Організація в системі менеджменту та управління як соціотехнічної системи

Поняття організації. Розвиток організацій та їх загальні характеристики. Організаційне оточення. Формування організації. Структура організації. Функціонування організації: диференціація та інтеграція. Ключові елементи організації (Г. Мінцберг). Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації. Міжгрупові проблеми в організаціях. Прояви внутрішньогрупового фаворитизму і аутгрупової дискримінації в організації.

Тема 6. Загальна характеристика роботи та робочого середовища

Персональний розвиток в організації. Поведінка людини в організації. Посадова модель поведінки. Проблеми та способи встановлення взаємодії людини та організації. Професійний стрес: види та причини його виникнення і протікання. Методика подолання та уникнення стресу. Задоволеність роботою і організаційна поведінка.

Тема 7. Психологічні основи мотивації управлінської діяльності

Теоретичні аспекти питання мотивації. Психологічна структура мотивації. Теорії мотивації. Змістовні (диспозиційні) теорії. Процесуальні (когнітивні) теорії мотивації. Модель процесу мотивації. Мотиваційна структура у сфері менеджменту та управління. Групи мотивів в управлінській діяльності (О. І. Лупенко). Поняття «мотиваційного клімату» в управлінні.

Тема 8. Психологія організаційної культури

Визначення організаційної культури, її функції, ознаки і типи. Поняття «організаційний клімат». Організаційна (корпоративна) культура. Елементи та рівні

організаційної культури. Ключові характеристики організаційної культури (С. Робіне). Суб'єктивні та об'єктивні елементи організаційної культури. Культурологічне лідерство. Теоретичні підходи та методи оцінки корпоративної культури. Етнографічний підхід.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Лк	Пр	Лаб	Сам		Лк	Пр	Лаб	Сам
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології менеджменту та управління										
Тема 1. Психологія менеджменту та управління як основний напрям науково-прикладної та практичної психології	10	2			8	16	2		2	12
Тема 2. Психологічні вимоги до менеджера	14	2	2	2	8	14		2		12
Тема 3. Психологія управлінської діяльності: стилі управління (керівництва)	16	4	2	2	8	16	2		2	12
Тема 4. Психологічні аспекти групової динаміки як основи формування колективу організації	18	4	2	2	10	16		2		14
Разом за змістовим модулем	58	12	6	6	34	62	4	4	4	50
Змістовий модуль 2. Організаційно-психологічні процеси управлінської діяльності										
Тема 5. Організація в системі менеджменту та управління як соціотехнічної системи	16	2	2	2	10	14	2			12
Тема 6. Загальна характеристика роботи та робочого середовища	14	2	2	2	8	14		2		12
Тема 7. Психологічні основи мотивації управлінської діяльності	16	2	2	2	10	16	2		2	12
Тема 8. Психологія організаційної культури	16	2	2	2	10	14	2			12
Разом за змістовим модулем	62	8	8	8	38	58	6	2	2	48
ІНДЗ										
Усього годин	120	20	14	14	72	120	10	6	6	98

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

2		
...		

7. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія виникнення і сучасний стан розвитку психології менеджменту та управління	2
2	Психологія особистості в управлінні	2
3	Психологія організації в управлінні	2
4	Психологія управлінської (менеджерської) діяльності	2
5	Соціально-психологічні особливості менеджменту та управління	2
6	Психологія менеджменту та управління людськими ресурсами	2
7	Психологічні особливості групової самоорганізації	2
	Разом	14

8. Темы лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття «психологія управління» і «психологія менеджменту»	2
2	Психодіагностика управління (менеджера) у вітчизняній та зарубіжній практиці	2
3	Психологічний феномен керівництва. Стили, принципи, прийоми керівництва	2
4	Організація як об'єкт дослідження	2
5	Характеристики роботи та робочого середовища	2
6	Мотивація до роботи та задоволеність працею	2
7	Організаційна культура	2
	Разом	14

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія менеджменту та управління як основний напрям науково-прикладної та практичної психології	8
2	Психологічні вимоги до менеджера	8
3	Психологія управлінської діяльності: стилі управління (керівництва)	8
4	Психологічні аспекти групової динаміки як основи формування колективу організації	10
5	Організація в системі менеджменту та управління як соціотехнічної системи	10
6	Психологічні основи мотивації управлінської діяльності	8
7	Психологічні основи мотивації управлінської діяльності	10
8	Психологія організаційної культури	10
	Разом	72

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти виступає формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей

останніх через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується у вигляді реферату з даної дисципліни.

При написанні реферату слід пам'ятати, що дане дослідження являє собою виклад у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердому переплетенні наукового матеріалу за конкретним змістом заявленої тематики є результатом самостійного вивчення здобувачем вищої освіти науково-методичних робіт.

Зміст роботи виконується згідно основних вимог до структури й оформлення реферату з дисципліни «Психологія менеджменту та управління». Робота складається з титульного аркушу, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури та додатків (за необхідності).

Здобувач вищої освіти у рефераті стисло, логічно й аргументовано викладає зміст і результати досліджень. У висновках узагальнюються відповіді на кожне завдання роботи, зазначене у вступі. Наводиться практичне значення отриманих результатів.

Обсяг основного тексту реферату складає 15-30 сторінок.

Під час захисту реферату на критерії оцінювання впливають наступні фактори:

- чітко побудований зміст роботи;
- висвітлення та обґрунтування актуальності теми;
- грамотно сформульована мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставлених цілей;
- визначення об'єкту, предмету та методів дослідження;
- формування й узагальнення висновків;
- надання відповідей на додаткові запитання.

Перелік тем рефератів:

1. Сутність психології менеджменту та управління.
2. Поняття «психологія управління» і «психологія менеджменту».
3. Поняття і психологічний зміст управлінської діяльності.
4. Поняття і функції управління в менеджменті.
5. Психолог в організації: напрями діяльності і форми роботи.
6. Уявлення про організацію. Метафори організації.
7. Проблеми взаємодії людини і організації.
8. Організаційна поведінка: проблеми опису і вивчення.
9. Співвідношення формальної і неформальної структур в організації.
10. Причини міжгрупових конфліктів в організації.
11. Шляхи і способи підвищення трудової мотивації в сучасній організації.
12. Канали і мережі організаційних комунікацій.
13. Регулювання інформаційних потоків в організації. Системи зворотного зв'язку в управлінському процесі.
14. Проблеми влади і керівництва в організаціях.
15. Стиль керівництва. Сучасні і традиційні підходи до його вивчення.
16. Кар'єра керівника. Типології кар'єр керівника.
17. Типи менеджерів в американській діловій культурі.
18. Типи керівників у практиці вітчизняних ділових стосунків.
19. Професійне здоров'я менеджера.
20. Синдром «вигорання» в професіях системи «людина-людина».
21. Психологічний клімат в організації, його співвідношення з організаційною культурою.
22. Соціально-психологічне значення місії і цілей організації для працівників.
23. Взаємозв'язок організаційної культури і ефективності організації.
24. Людський чинник спротиву інноваціям в організації.

25. Соціально-психологічне значення системи зворотного зв'язку в управлінській комунікації.
26. Проблеми психологічної оцінки ефективності керівництва в організації.
27. Використання соціально-психологічних методів в організаційній діагностиці.
28. Соціально-психологічні проблеми формування команди в організації.
29. Психологічні механізми формування мотивації до діяльності.
30. Психодіагностика групової згуртованості.
31. Формування цілей в колективах
32. Форми подолання конфліктних взаємодій в трудовому середовищі
33. Критерії оцінки ефективної взаємодії в трудовому середовищі

11. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання

- МО1 – екзамени;
- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО3 – колоквиум;
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування можуть бути:

- екзамени;
- комплексні екзамени;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах;
- інші види індивідуальних та групових занять.

14. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
5	5	5	5	5	5	5	5	20
Модульний контроль – 20				Модульний контроль – 20				100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

16. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні вказівки до написання реферату.
3. Практикум для проведення практичних та лабораторних занять.

17. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Базова

1. Бутко М. П. Економічна психологія: навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с.
2. Баклицький І. О. **Психологія праці**: підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. / І. О. Баклицький. — К.: Знання, 2008. — 655 с.
3. Балабанова Л. В. Організація праці менеджера: Підручник. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак– Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 480 с.
4. Геберт Д., Розенштилль Л. фон. Организационная психология. Человек и организация. – Харьков: Издательство «Гуманитарный Центр», 2006. – 624 с.
5. Діденко В. М. Менеджмент: підручник / Діденко В. М. – К.: Кондор, 2008. – 584 с.
6. Довгань Л. Є. Праця керівника, або практичний менеджмент. – К.: ЕксОб, 2002.
7. Дудар Т. Г. Менеджмент: навч. посібник / Т. Г. Дудар, Р. В. Волошин, В. Т. Дудар.— К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 336с.
8. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология. Учебник для вузов – СПб.: Питер, 2001.

9. Занковский А.Н. Организационная психология: Учебное пособие для вузов по специальности «Организационная психология». — 2-е изд. — М.: Флинта: МПСИ, 2002. — 648 с.
10. Іпатов Е.Ф. Психологія управління в бізнесі: навч. посібник / Іпатов Е. Ф., Левківський К. М., Павловський В. В. — [2-е вид., доп., перер.] — Харків — Київ: НМЦВО, 2003. — 320 с.
11. Івашків С. Менеджери в організації. Ознаки діяльності менеджера. Роль менеджера в організації. — Київ: ЛІБС УБС НБУ, 2011.
12. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту: навч. посібник / Карамушка Л. М. — К. : Либідь, 2004. — 424 с.
13. Кабаченко Т.С. Психология управления: Учебное пособие. — М.: Педагогическое общество России, 2000. - 384 с.
14. Кулініч І. О. Психологія управління: навч. посіб. / Кулініч І. О. — К.: Знання, 2008. — 292 с.
15. Краткий психологический словарь / Сост. Л. А. Карпенко; Под. общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М.: Политиздат, 1985 — 431 стр.
16. Лозниця В.С. Психологія менеджменту — К., 2000.
17. Лозниця В. С. Психологія менеджменту. Теорія і практика: Навч. посібник. — К.: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2001. — 512 с.
18. Мучински П. Психология, профессия, карьера. — 7-е изд. — СПб.: Питер, 2004.
19. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. — К.: Академвидав, 2003. — 568 с.
20. Орбан-Лембрик, Л.Е. Психологія професійної комунікації: навч. посібник/ Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці: Книги-XXI, 2010. — 528 с.
21. Почебут Л.Г., Чикер В.А. Организационная социальная психология: Учебное пособие. СПб.: Речь, 2002. — 298 с.
22. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В.Рибалка, П. А.Гончарук. Психологія: Підручник — К.: Либідь, 2008. — 560 с.
23. Розанова В. А. Психология управления. Учебное пособие — М.: ЗАО "Бизнес-школа "Интел-Синтез". - 1999. - 352 с.
24. Савельєва, В.С. Організаційна поведінка: навч. посіб. / В.С. Савельєва, О.Л. Єськов, В.М. Вакуленко — К.: «Центр учбової літератури», 2012 . — 240 с.
25. Свидрук, І.І. Креативний менеджмент : навч. посіб. / І.І. Свидрук. - К.: Центр учбової літератури, 2012. — 224 с.
26. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посібник / Скібіцька Л. І. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 360 с.
27. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. — 192 с.
28. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012. — 280 с.
29. Столяренко А.М. Психология менеджмента : учеб. пособие / А.М. Складенко — М. : ЮНИТИ — ДАНА, 2005. — 608 с.
30. Трофімов Ю. Л. Інженерна психологія: Підручник. / Ю. Л. Трофімов — К.: Либідь, 2002. — 264 с.
31. Урбанович А. А. Психология управления: Учебное пособие.— Мн.: Харвест, 2003. — 640 с.
32. Ходаківський Є. І. Психологія управління / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар : підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 664 с.
33. Хміль Ф. І. Управління персоналом: підручник / Хміль Ф. І.— К.: Академвидав, 2006. — 488 с.

34. Чередниченко И. П., Тельных Н. В. Психология управления / Серия «Учебники для высшей школы». — Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. — 608 с.
35. Шульц Д., Шульц С. Психология и работа. — 8-е изд. — СПб.: Питер, 2003.
36. Шегда А. В. Менеджмент: підручник / Шегда А. В. — К.: Знання, 2004. — 687с.
37. Шаповалов В. И. Теоретико-методологические основы психологии менеджмента: учебное пособие / ВЕ ИЕ Шаповалов. — Саратов: Издательство «Вузовское образование», 2017. — (Высшее образование). — 200 с.

Допоміжна

1. Акімов О. О. Професійна діяльність державних службовців в умовах євроінтеграції України: питання формування психологічної готовності : моногр./ О .О. Акімов — Київ: Центр учбової літератури, 2014. — 176 с.
2. Булах І.С. Консультативна психологія: підручник / І. С. Булах, В.У. Кузьменко, Е.О. Помиткін [та ін.]: — Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. — 482.
3. Барташев А.В., Алексеева И.Ю., Майорова Е.В. Диагностика профессионально важных качеств. — СПб.: Питер, 2007.
4. Власов П.К. Психология замысла организации — Харьков, 2003.
5. Воробйова Є. В. Розвиток постіндустріального стилю діяльності менеджера в процесі професійної підготовки / Є. В. Воробйова // Теорія і практика упр. соц. системами: філос., психологія, педагогіка, соціол. : щокварт. наук.-практ. журн. — 2012. - № 1.
6. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник / Л. Й. Гуменюк. — Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. — 564 с.
7. Делія О. Ефективна комунікація в управлінні персоналом [Електронний ресурс] / О. Делія // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2012. — Вип. 1 (6). — С. 36-40. — Режим доступу до журн. : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12dovvup.pdf> -- Назва з екрану.
8. Казмиренко В.П. Социальная психология организаций. — К., 1993.
9. Кирхлер Э., Родлер К. Мотивация в организациях. Пер. с нем. — Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2003.
10. Кирхлер Э., Родлер К. Управление в организациях / Пер. с нем. — Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2003, - 128 с.
11. Кирхлер Э., Хельц Э. Дизайн работ в организациях. Пер. с нем. - Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2003.
12. Кляйнман М. Ассесмент-центр. Пер. с нем. — Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2004.
13. Кузьмин И.И. Психотехнология и эффективный менеджмент. — М.: Россмен, 1995.
14. Конфліктологія. Навчальний посібник для слухачів магістратури денної та заочної форм навчання за спеціальностями 8.18010020 «Управління навчальним закладом» та 8.8.18010021 «Педагогіка вищої школи». / Д. В. Коваленка, І. М. Шалімова та ін. — Харків, УПА-Х.: Вид-во «С.А.М.», 2015.-260 с.
15. Лидерство. Психологические проблемы в бизнесе. — Дубна, 1997. — 176 с.
16. Липатов С.А. Организационная культура: концептуальные модели и методы диагностики // Вестник МГУ. Серия 14. Психология, 1997, №4. - С.55-65.
17. Магура М.И., Курбатова М.Б. Оценка работы персонала. — М.: ООО «Журнал «Управление персоналом», 2005.
18. Макгрегор Д. Человеческий фактор и производство // Социологические исследования, 1995, № 1, — с. 146-151.
19. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации. — М., 1996. — 256 с.
20. Минцберг Г. Структура в кулаке: создание эффективной организации / Пер. с англ. — СПб: Питер, 2001.
21. Молл Е.Г. Планирование своей карьеры руководителем // Вопр. психологии. — 1998. — № 3. — С. 85-91.

22. Мюллер А.П., Кизер А. Организационная коммуникация. – Харьков, 2005. – 438 с.
23. Ньюстром Дж. В, Дэвис К. Организационное поведение. – СПб: Питер, 2001.
24. Огнев А.С., Гончаров Ю.Н. Рабочая книга организационного психолога: Учебное пособие. – Воронеж, 2000. – 299 с.
25. Организационная психология / Под ред. Г.В. Суходольского. – Харьков: Издательство «Гуманитарный Центр», 2004. – 256 с.
26. Организационная психология. Хрестоматия / Сост. и общ. ред. Винокурова Л.В., Скрипю-ка И.И. – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.
27. Очерки организационной психологии / Под общ. ред. А.С. Огнева. – Воронеж, 1998.
28. Практикум по психологии менеджмента: учеб. пособие / Под ред. Г.С.Никифорова, М.А.Дмитриевой, В.М.Снеткова. – СПб.: Речь, 2003.
29. Поважний С.Ф., Любчук О.К. Становлення особистості фахівця-управлінця як психолого-педагогічна проблема // Проблеми сучасної педагогічної освіти: Зб. статей: Серія Педагогіка і психологія. – Вип. 9. – Ч. 2. – Ялта: РВВ РВУЗ КГУ, 2006.
30. Практическая психология для менеджеров. – М.: ИНФРА, 1996.
31. Пригожин А.И. Деловая культура: Сравнительный анализ // Социологические исследования, 1995, № 9. — С. 74-80.
32. Рабочая книга практического психолога: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / Под ред. А.А. Бодалева, А.А. Деркача, Л.Г. Лаптева. – М., 2001. – 640 с.
33. Свенцицкий А.Л. Психология управления организациями. — СПб., 1999. — 176 с.
34. Свергун О., Пасс Ю., Дьякова Д., Новикова А. HR-практика. Управление персоналом: Как это есть на самом деле. – СПб.: Питер, 2005.
35. Снетков В.М. Психология коммуникации в организациях. – М.: Институт Общегуманитар-ных Исследований, 2002. – 192 с.
36. Спивак В.А. Организационное поведение и управление персоналом. – СПб. Питер, 2001.
37. Тидор С.Н. Психология управления от личности – к команде. – Петрозаводск, 1997.
38. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М., Изд-во Института психотерапии, 2002.
39. Филонович С.Р. Лидерство и практические навыки менеджера. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 288 с.
40. Фраймут Й. Страх в работе менеджеров / Пер. С нем. – Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2005. – 416 с.
41. Ходкинсон Дж., Сперроу П. Компетентная организация: Психологический анализ процес-са стратегического менеджмента. – Харьков: Гуманитарный Центр, 2007. – 392 с.
42. Шейнов В.П. Как управлять другими. Как управлять собой: Искусство менеджера. – Минск, 1997.
43. Шеклтон В. Психология лидерства в бизнесе. – СПб.: Питер, 2003. – 222 с.
- Щекин Г. Организация и психология управления персоналом. – К.: МАУП, 2002.
44. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. – К.: Центр учбової літератури, 2012. - 168 с.

18. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua).
2. <http://www.psy.msu.ru>.
3. <http://psylib.kiev.ua/>.
4. www.psychology.net.ru.
5. <http://www.psychology-online.net>.

6. <http://psychology-naes-ua.institute>.

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією
факультету Протокол від “___” _____ 20__ року №

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією
факультету Протокол від “___” _____ 20__ року №

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)